

Поштарина плаћена у готову.

Год. 13. Београд, октобар, новембар и децембар 1932. Св. 5. и 6.

ГЕОМЕТАРСКИ И ГЕОДЕТСКИ ГЛАСНИК

Орган Удружења Геометара и Геодета Краљевине Југославије

Сарајевска ул. 5

БЕОГРАД.

Сарајевска ул. 5.

Уредништво и
администрација
Сарајевска ул. 5

Власник за Гл. управу **Милан
Мравље** нар. посланик.
Уредник **Димитрије Милачић**
геометар

Излази у два ме-
сека једанпут.
Поједини број
10 дин.

Универзитетски професор
Ing. Драгомир М. Андоновић

ЕКСПОЗЕ О КАТАСТРУ Краљевине Србије 1918 год.

(Крај)

10. Рекапитулација веровних трошкова.

У појединим одељцима показане цифре немају исту сигурност, на име је тешко било предвидети све незгоде, на које би рад можда наишао. У томе су погледу најнесигурније цифре што се односе на омеђавање и детаљно снимање. За остале се може лако гарантовати. Да би се са сигурношћу могло тврдити, да се извесна граница показане цене неће у пракси претерати, узете су најнеповољније претпоставке при анализи цена тако да збиркови престављају горње границе трошкова преко чега се у примени сигурно неће прећи.

Дакле, сигурно могу потврдити да трошкови око катастрисања неће бити већи од показаних.

Сем тога добро је баш на овоме месту поменути, да сам појединим одељцима предвидео уз катастрисање извршење послова, које би по неко обишао при изради предрачуна. Може се заиста рећи, да омеђавање и обележавање међа не спада у катастар (сопственици морају знати шта је чије, а могу и сами обележити или оградити своја имања), да спремање геометарског персонала не спада у катастар, да израда карте не спада у катастар, и т. д.

Чини ми се непотребно поновно инсистирање о неопходности тих радова, нарочито омеђавања и обележавања сталним белегама, без тога се не може.

У осталом баш кад би се и тако рачунало, то би само ишло у прилог предложених метода јер би изазвало привидни мањак од:

Вароши и варошица	1 200 000
Репродукција и израде карте . . .	500 000
Изводи дати сопственицима . . .	600 000
Највећи део цифре за омеђавање .	7 000 000
Образовање особља	1 400 000
Пвивремено пописивање за порез .	500 000
<hr/>	
Укупно:	11 500 000

Међутим ма на какав начин земља мора и те трошкове да поднесе на крају крајева (нпр. са свим је свеједно за државну касу хоће ли се под садањим приликама образовање геометара тј. 1 400 000 платити из Министарства финансија или Просвете, чије овдашње Просветно Одјељење има годишњи буџет од преко 4 милиона дин. за 7 до 8 стотина ћака) а ако се они одмах не учине катастрисање је готово онемогућено.

Кад се резултати из појединих одељака скупе, дају следећи преглед:

Омеђавање и обележавање међа сталним белегама на терену	Динара 8 100 000
Триангулација са публиковањим равним координатама	1 880 000
Генерални нивелман (са публиковањије динамичким и алгинетриским котама)	1 360 000
Детаљно снимање (садржи вароши и варошице) са израдом планова на цинку, репродукцијом у 200 примерака, картом у 1:10 000., одређивањем површина, баштинским и осталим књигама, и издатим тапијама свима сопственицима	20 815 000
Центрага	1 650 000
Предходне мере (спрема персонала, закона, правилника, коментара, итд.)	1 470 000

Привремене мере (привремени обрачун по- вршина основе за порезивање 80%, целокупне те- риторије у току прве две године)	Динара
	845 000
Укупно:	36 120 000

тридесет шест милијона сто двадесет хиљада динара или 7,40 дин. по хектару, (тј. данас 148).

Овај резултат претпоставља Србију старих граница (тј. око 49 000 квадратних километара) и специјалне услове који су ми постављени тј. основа за порез крајем друге године итд., и радове које сматрам неопходним за добро будуће функционисање катастра у периоду одржавања. Цене би биле разуме се смањене у извесној мери кад рад не би био толико форсиран.

Строго узев, могло би се на питање о цени катастра одговорити и на овај начин:

$$3\,612\,000 - 1\,150\,000 = 24\,600\,000 \text{ дин.}$$

тј. само 5,0 дин. по хектару; или чак, кад се рад не би форсирао, детаљно снимање би стало око 2,8 мил. дин. мање, дакле укупна цифра би била 21,8 мил. дин. тј. само 41/2 дин. по хектару итд.

Међутим од мене је тражено да одговорим добро проценив ситуацију после рата, шта ће стати и за које се најкраће време може свршити добар катастар, употребљив и за друге циљеве сем чисто фискалних и да истакнем начин на који би се могло што пре приступити наплати пореза. С тога сам на рачун катастра ставио све што је с њим у органској вези.

Предрачун за нове крајеве (граница 19 14 год.) претпостављајући вишак површине од 37 000 km² или 3700000 хект.

Прилике у тим крајевима нису ми другаче познате до из путовања: главном пругом (солунском) путовање по Пелагонији и Бабунским путем Битољ-Велес, Косово Поље и даље до Пећи. Сем тога пракса и искуство при премеру вароши Шумена у Бугарској, која има неке сличности (турски обичаји) са насељеним местима у новим крајевима, дали су ми податке за премер вароши у новим крајевима.

На основу тих опажања могу извести следеће закључке о цени и трајању операција за катастрисање нових крајева.

Омеђивање и обележавање	4 100 000
Триангулација	1 420 000
Нивелман	1 030 000
Детаљно снимање опште са израдом планова, баштинских књига итд. издавањем извода (тапија)	10 850 000
Вароши	1 400 000
Централа	300 000
	Укупно: 19 100 000

тј. 5,1 дин. по хектару (тј. 382 милијона и 102 дин.).

* Премер се може свршити за две године, применом методе за детаљно снимање исто као и у старим границама; треће године би се довршила израда баштинских књига итд.

Поменуте цифре претпостављају да се тај део премера ради по свршетку граница из 1912 год.

априла 1918. год.

Париз

Ing. Д. Андоновић

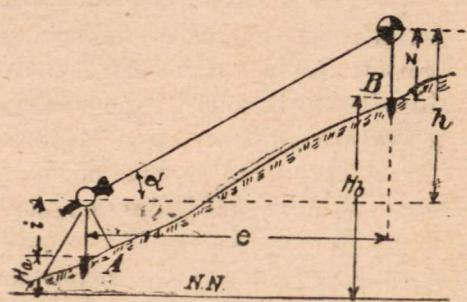
Са немачког Р. Ђ. М.

Тригонометричко одређивање висине на веће даљине

Тригонометричко одређивање висине на основу следеће формуле:

$$(1) \quad h = e \operatorname{tg} \alpha$$

врши се само када је отстојање испод 500 м. сл. 1. За веће отстојање примењује се формула која има још два члана ради сферности геоида и рефракције.

СЛ. 1.

Утицај сферности геоида нека буде показан следећим примером.

Да би одредили висину једног торња сл. 2, мери се вертикални угао на тачки А са визуrom на врх торња, а ако је торањ довољно удаљен од А